Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2025. gada 2. jūlijā*

Civildienests – Ierēdņi – Izdienas pensija – Civildienesta noteikumu 2004. un 2014. gada reforma – Pārejas pasākumi attiecībā uz noteiktām pensijas tiesību aprēķināšanas metodēm – Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants – Līgumdarbinieki, kas kļuvuši par ierēdņiem – Pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme – Pensionēšanās vecums – Likuma piemērošanas joma – Vienlīdzīga attieksme

Lietā T-131/24

CR, ko pārstāv *S. Orlandi*, advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *A. Baeckelmans*, *M. Brauhoff* un *G. Niddam*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Parlaments, ko pārstāv *S. Bukšek Tomac* un *M. Mão Cheia Carreira*, pārstāves,

un

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *M. Bauer*, *J. Rurarz* un *X. Chamodraka*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Svenningsens [*J. Svenningsen*], tiesneši K. Makiokī [*C. Mac Eochaidh*] (referents) un J. Laitenbergers [*J. Laitenberger*],

sekretārs: L. Ramete [*L. Ramette*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

pēc 2025. gada 14. janvāra tiesas sēdes

* Tiesvedības valoda – franču.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 270. pantu, CR, prasītāja, lūdz atcelt Eiropas Komisijas 2023. gada 4. maija lēmumu, ar ko viņai noteiktas tiesības uz izdienas pensiju (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

2 Līdz 2004. gada 1. maijam Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") 77. pantā tostarp bija paredzēts, ka ikvienam ierēdnim, kurš ir bijis dienestā vismaz desmit gadus, sākot no 60 gadu vecuma bija tiesības uz izdienas pensiju, ka pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme bija 2 % no pēdējās pamatalgas, kāda bija saņemta pēdējā pakāpē, kurā ierēdnis bija vismaz vienu gadu (turpmāk tekstā – "pēdējā pamatalga"), un ka šīs izdienas pensijas maksimālais apmērs bija 70 % no šīs pēdējās pamatalgas. Turklāt Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības (turpmāk tekstā – "Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība") 39. pantā bija atsauce uz Civildienesta noteikumu 77. pantu attiecībā uz pagaidu darbinieku tiesībām uz izdienas pensiju.

3 No 2004. gada 1. maija Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība tika grozīta ar Padomes 2004. gada 22. marta Regulu (EK, Euratom) Nr. 723/2004 (OV 2004, L 124, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "2004. gada reforma").

4 Eiropas Savienības likumdevējs, īstenojot 2004. gada reformu, grozīja Civildienesta noteikumu 77. pantu, tostarp paaugstinot pensionēšanās vecumu līdz 63 gadiem un nosakot pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējo likmi 1,9 % no pēdējās pamatalgas par katru nostrādāto gadu. Tika saglabāts ierobežojums – 70 % no pēdējās pamatalgas. Šī reforma attiecās arī uz pagaidu darbiniekiem un jaunu darbinieku kategoriju, proti, līgumdarbiniekiem (Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 39. un 109. pants).

5 No 2014. gada 1. janvāra Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 22. oktobra Regulu Nr. 1023/2013 (OV 2013, L 287, 15. lpp.; turpmāk tekstā – "2014. gada reforma").

6 Īstenojot 2014. gada reformu, Savienības likumdevējs vēlreiz grozīja Civildienesta noteikumu 77. pantu, tostarp paaugstinot pensionēšanās vecumu līdz 66 gadiem un nosakot jaunu pensijas tiesību uzkrāšanas ikgadējo likmi 1,8 %. Tika saglabāts ierobežojums – 70 % no pēdējās pamatalgas. Šī reforma attiecās gan uz pagaidu darbiniekiem, gan uz līgumdarbiniekiem (Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 39. un 109. pants).

7 Savienības likumdevēja skatījumā šie grozījumi, kas ieviesti, īstenojot 2004. un 2014. gada reformu, bija nepieciešami, lai īstermiņā un ilgtermiņā nodrošinātu Savienības iestāžu pensiju sistēmas (turpmāk tekstā – "ESIPS") aktuāro līdzsvaru, ņemot vērā demogrāfiskās pārmaiņas un attiecīgo iedzīvotāju mainīgo vecuma struktūru, kas radīja arvien lielāku slogu šai sistēmai (Regulas Nr. 723/2004 28. un 29. apsvērums; Regulas Nr. 1023/2013 14. un 15. apsvērums).

8 Turklāt, lai gan 2004. gada reformas vispārējais mērķis bija budžeta disciplīnas nodrošināšana (Regulas Nr. 723/2004 10. apsvērums), 2014. gada reforma notika īpaši sarežģītos sociālajos un ekonomiskajos apstākļos pēc bezprecedenta finanšu krīzes, kad visām publiskās pārvaldes iestādēm radās nepieciešamība īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā konsolidēt publiskās finanses (Regulas Nr. 1023/2013 11.–13. apsvērums).

9 Turklāt, atkāpjoties no Civildienesta noteikumu 77. panta un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 39. un 109. panta, Civildienesta noteikumu XIII pielikumā un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikumā ir paredzēti pārejas pasākumi par labu ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem, kuri bija dienestā pirms 2004. gada reformas vai 2014. gada reformas stāšanās spēkā.

10 Savienības likumdevējs pieņēma šo pārejas kārtību, lai piemērotu jaunos noteikumus un pasākumus pakāpeniski, vienlaikus ievērojot to darbinieku iegūtās tiesības un pamatotās gaidas (Regulas Nr. 723/2004 29. un 37. apsvērums; Regulas Nr. 1023/2013 14. un 29. apsvērums).

11 Vispirms Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ierēdņi, kuri uzsākuši dienestu pirms 2004. gada 1. maija, ir tiesīgi saņemt 2 %, nevis 1,8 % no viņu pēdējās pamatalgas par katru dienesta gadu, kurš dod tiesības uz pensiju. Lai gan šīs tiesību normas pašreizējais formulējums izriet no 2014. gada reformas, tās pirmsākumi meklējami 2004. gada reformā (Regulas Nr. 723/2004 I pielikuma 102. punkts).

12 Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. panta otrajā daļā ir paredzēts, ka ierēdņi, kuri sākuši dienestu laikposmā no 2004. gada 1. maija līdz 2013. gada 31. decembrim, ir tiesīgi saņemt 1,9 %, nevis 1,8 % no viņu pēdējās pamatalgas par katru dienesta gadu, kurš dod tiesības uz pensiju. Šī tiesību norma ir iekļauta, īstenojot 2014. gada reformu (Regulas Nr. 1023/2013 1. panta 73. punkta f) apakšpunkts).

13 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 22. panta 1. punkta otro līdz ceturto daļu ierēdņiem, kuri sākuši dienestu pirms 2014. gada 1. janvāra, pensionēšanās vecums nav 66 gadi, bet gan robežās no 60 līdz 65 gadiem atkarībā no attiecīgā ierēdņa vecuma 2014. gada 1. maijā. Šīs tiesību normas ir iekļautas, īstenojot 2014. gada reformu (Regulas Nr. 1023/2013 1. panta 73. punkta g) apakšpunkts).

14 Turklāt Savienības likumdevējs precizēja, ka Civildienesta noteikumu XIII pielikums pēc analoģijas ir piemērojams pārējiem darbiniekiem, kuri bija nodarbināti 2004. gada 30. aprīlī, un ka minētā pielikuma 21. un 22. pants, izņemot tā 4. punktu, pēc analoģijas ir piemērojams pārējiem darbiniekiem, kuri bija nodarbināti 2013. gada 31. decembrī (Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikuma 1. panta 1. punkta pirmais un otrais teikums).

15 Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta 1. punkts paredz, ka pagaidu darbiniekiem, kuri 2004. gada 1. maijā strādāja uz līguma pamata un pēc šā datuma, bet pirms 2014. gada 1. janvāra, tika iecelti par ierēdņiem, pensionējoties ir tiesības uz pensiju tiesību, ko viņi ieguvuši kā pagaidu darbinieki, aktuāro korekciju, kas ņem vērā izmaiņas viņu pensionēšanās vecumā, kā tas norādīts Civildienesta noteikumu 77. pantā. Lai gan šīs tiesību normas pašreizējais formulējums izriet no 2014. gada reformas, tās pirmsākumi meklējami 2004. gada reformā (Regulas Nr. 723/2004 I pielikuma 102. punkts).

16 Tāpat Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta 2. punkts noteic, ka pagaidu darbiniekiem vai līgumdarbiniekiem, kuri 2014. gada 1. janvārī strādāja uz līguma pamata un pēc šā datuma tika iecelti par ierēdņiem, pensionējoties ir tiesības uz pensiju tiesību, kuras viņi ir ieguvuši kā pagaidu

darbinieki vai līgumdarbinieki, aktuāro korekciju, kas ņem vērā izmaiņas viņu pensionēšanās vecumā, kā minēts Civildienesta noteikumu 77. pantā, gadījumā ja 2014. gada 1. maijā viņi bija sasnieguši vismaz 35 gadu vecumu. Šīs tiesību normas tika iekļautas, īstenojot 2014. gada reformu (Regulas Nr. 1023/2013 1. panta 73. punkta j) apakšpunkts).

17 Aktuārās korekcijas, kas minētas šā sprieduma 15. un 16. punktā, aprēķina, piemērojot koeficientus, kas noteikti 2016. gada 25. februārī Administrācijas vadītāju kolēģijas secinājumā Nr. 268/15 par pagaidu darbinieka vai līgumdarbinieka statusā iegūto tiesību aktuāro korekciju (Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants).

Tiesvedības priekšvēsture

18 Prasītāja tika pieņemta darbā Komisijas dienestā 2012. gada 16. jūnijā kā līgumdarbiniece.

19 2015. gada 16. augustā prasītāja tika iecelta par ierēdni.

20 2023. gada 4. maijā Komisijas Atalgojuma un individuālo tiesību birojs (turpmāk tekstā – "*PMO*") pieņēma apstrīdēto lēmumu. *PMO* informēja prasītāju, ka viņai ir tiesības uz izdienas pensiju no 2023. gada 1. jūlija, sasniedzot 66 gadu vecumu. *PMO* arī norādīja, ka par viņas nodarbinātības periodu līgumdarbinieces statusā (no 2012. gada 16. jūnija līdz 2015. gada 15. augustam) viņas pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme ir 1,9 % un ka par viņas darbības periodu civildienesta ierēdņa statusā (no 2015. gada 16. augusta līdz 2023. gada 30. jūnijam) viņas pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme ir 1,8 %.

21 2023. gada 11. maijā prasītāja, pamatojoties uz 2022. gada 15. decembra spriedumu *Picard* /Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) un ņemot vērā, ka viņa nepārtraukti veica iemaksas ESIPS, lūdza *PMO* pārskatīt apstrīdēto lēmumu, lai noteiktu, ka viņas pensionēšanās vecums ir 63 gadi, un piemērotu viņai pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējo likmi 1,9 % par visu viņas karjeras laiku. Turklāt, tā kā prasītāja palika dienestā līdz 66 gadu vecumam un uzskatīja, ka viņas pensionēšanās vecumam bija jābūt noteiktam 63 gadu vecumā, viņa lūdza piešķirt papildu pieaugumu 2,5 % apmērā no savas pēdējās pamatalgas par katru gadu, kas nostrādāts pēc 63 gadu vecuma sasniegšanas.

22 *PMO* 2023. gada 15. maijā informēja prasītāju, ka viņai ir tiesības iesniegt sūdzību gadījumā, ja viņa nepiekrīt apstrīdētajam lēmumam.

23 2023. gada 1. jūlijā prasītāja pensionējās.

24 2023. gada 25. jūlijā prasītāja iesniedza sūdzību par apstrīdēto lēmumu.

25 Ar 2023. gada 30. novembra lēmumu iecēlējinstitūcija šo sūdzību noraidīja.

Lietas dalībnieku prasījumi

26 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

27 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt;

– piespriest prasītājai segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.

28 Eiropas Parlamenta prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību noraidīt;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

29 Eiropas Savienības Padome lūdz Vispārējo tiesu noraidīt prasību.

Juridiskais pamatojums

30 Prasības pamatojumam prasītāja izvirza divus pamatus.

Par pirmo pamatu – likuma piemērošanas jomas pārkāpumu

31 Prasītāja apgalvo, ka *PMO* esot pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka viņai ir piemērojams Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants. Saskaņā ar 2022. gada 15. decembra spriedumu *Picard*/Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) un 2018. gada 14. decembra spriedumu *Torné*/Komisija (T-128/17, EU:T:2018:969) prasītājas situācijai esot jāpiemēro Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. un 22. pants, nevis minētā pielikuma 28. pants. Proti, skatot kopsakarā Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21., 22. un 28. pantu un šos divus spriedumus, minētā 28. panta piemērošanas jomā esot jāiekļauj tikai pagaidu darbinieki vai līgumdarbinieki, kuri pēc 2004. gada 1. maija vai pēc 2014. gada 1. janvāra tika iecelti par ierēdņiem un kuri bija pārtraukuši dalību ESIPS. Tā kā prasītāja nekad nebija pārtraukusi veikt iemaksas ESIPS, viņai neesot piemērojams Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants. Viņai esot piemērojams tikai Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. un 22. pants.

32 Komisija, ko atbalsta Parlaments un Padome, apstrīd šo argumentāciju.

33 Izskatāmajā lietā Vispārējā tiesa norāda, ka pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme, ko *PMO* piemēroja prasītājas kā līgumdarbinieces nodarbinātības laikposmam, proti, 1,9 %, tika noteikta, pamatojoties nevis uz Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantu, bet gan piemērojot Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. panta otro daļu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikuma 1. panta 1. punkta otro teikumu kopsakarā.

34 Turpretī, nosakot prasītājas pensionēšanās vecumu, kas ir 66 gadi, kā arī pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējo likmi, kas piemērojama viņas darbības laikam ierēdnes statusā, proti, 1,8 %, *PMO* piemēroja Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta 2. punktu, kurā ir atsauce uz Civildienesta noteikumu 77. pantu. Turklāt prasītāja guva labumu no pensijas tiesību, kas iegūtas līgumdarbinieces statusā, aktuārās korekcijas. Saskaņā ar secinājumu Nr. 268/15 (skat. šā sprieduma 17. punktu) *PMO* minētajām pensijas tiesībām piemēroja koeficientu 1,152. Piemērojot šo koeficientu, likme, kas ņemta vērā, nosakot viņas pensijas tiesības, palielinājās par 0,914 procentpunktiem. Tādējādi šis palielinājums nozīmē, ka prasītājas kā līgumdarbinieces faktiski nostrādātais laiks tika pagarināts par sešiem mēnešiem.

35 Prasītāja apstrīd tikai tos apstrīdētā lēmuma aspektus, kas izklāstīti šā sprieduma 34. punktā. Viņa uzskata, ka visai viņas karjerai Eiropas Savienībā, tostarp laikposmam, kurā viņai bija ierēdnes statuss, būtu jāpiemēro Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pants un 22. panta 1. punkts un ka viņai bija tiesības pensionēties 63 gadu vecumā. Tādējādi *PMO* ne tikai esot nepareizi piemērojis viņas situācijai Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantu, bet, atkāpjoties no Civildienesta noteikumu 77. panta, arī neesot piemērojis viņai minētā pielikuma 22. panta 1. punktu.

36 Šajā ziņā Vispārējā tiesa secina, ka prasītāja atbilst Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Proti, laikposmā no 2012. gada 16. jūnija līdz 2015. gada 15. augustam viņa bija līgumdarbiniece, 2015. gada 16. augustā tika iecelta par ierēdni un 2014. gada 1. maijā bija vecāka par 35 gadiem.

37 Lai gan prasītāja atbilst šiem nosacījumiem, viņa tomēr apgalvo, ka Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants viņai neesot piemērojams, jo viņa nekad nebija pārtraukusi iemaksu veikšanu ESIPS. Pēc prasītājas domām, Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants esot piemērojams tikai tiem pagaidu darbiniekiem vai līgumdarbiniekiem, kuri atbilst šajā pantā paredzētajiem nosacījumiem un kuri pirms viņu iecelšanas par ierēdņiem bija pārtraukuši dalību ESIPS.

38 Šis arguments jānoraida, jo Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta formulējumā pēdējais minētais nosacījums, proti, dalības ESIPS pārtraukšana, nav skaidri norādīts. Tādējādi, ja tiktu pieņemts prasītājas arguments, tas nozīmētu Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta piemērošanas jomas ierobežošanu, pievienojot nosacījumu, kuru Savienības likumdevējs nebija paredzējis.

39 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, kad Savienības tiesību normas jēga nepārprotami izriet no tās formulējuma, Tiesa nevar atkāpties no šīs jēgas (skat. spriedumus, 2023. gada 19. oktobris, *Sad Trasporto Locale*, C-186/22, EU:C:2023:795, 22. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2024. gada 29. jūlijs, *HDI Global* un *MS Amlin Insurance*, C-771/22 un C-45/23, EU:C:2024:644, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Tādējādi, ja tiktu uzskatīts, ka Civildienesta noteikumu piemērošana ir atkarīga no nosacījuma, kas tajos nav paredzēts, tas nozīmētu interpretēt šo tiesību normu *contra legem*, tāpēc šāda interpretācija nav pieņemama (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumus, 2020. gada 17. decembris, *De Masi* un *Varoufakis*/ECB, C-342/19 P, EU:C:2020:1035, 36. punkts, un 2023. gada 8. novembris, OA/Parlaments, T-39/22, nav publicēts, EU:T:2023:709, 69. punkts).

41 Šis secinājums jāizdara vēl jo vairāk tāpēc, ka Savienības tiesai, ņemot vērā institucionālā līdzsvara un kompetenču piešķiršanas principus, kādi tie noteikti LES 13. panta 2. punktā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 25. oktobris, Komisija/Zviedrija (CMR-15), C-687/15, EU:C:2017:803, 40. punkts un tajā minētā judikatūra), nav kompetences atkāpties no Civildienesta noteikumu normām.

42 Visbeidzot, papildus šā sprieduma 39.–41. punktā minētajiem apsvērumiem Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta papildināšana ar nosacījumu, kuru Savienības likumdevējs nav paredzējis, būtu pretrunā arī pastāvīgajai judikatūrai, saskaņā ar kuru pārejas noteikumi jāinterpretē šauri, jo tie ietver atkāpes un ietekmē budžetu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 14. decembris, *Torné*/Komisija, T-128/17, EU:T:2018:969, 80. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Tādējādi *PMO* nav pieļāvis tiesību kļūdu, uzskatot, ka prasītājas situācijai ir piemērojams Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta 2. punkts.

44 Šo secinājumu neatspēko prasītājas minētais 2022. gada 15. decembra spriedums *Picard*/Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) un 2018. gada 14. decembra spriedums *Torné*/Komisija (T-128/17, EU:T:2018:969).

45 Tiesa 2022. gada 15. decembra spriedumā *Picard*/Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) un Vispārējā tiesa 2018. gada 14. decembra spriedumā *Torné*/Komisija (T-128/17, EU:T:2018:969) nav lēmušas par Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta piemērošanas jomu. Šajos spriedumos nekas neliecina, ka Tiesa vai Vispārējā tiesa būtu vēlējušās apšaubīt Savienības likumdevēja izvēli un grozīt Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta piemērošanas jomu, iekļaujot tajā tikai pagaidu darbiniekus vai līgumdarbiniekus, kuri 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī strādāja uz līguma pamata un pirms viņu iecelšanas par ierēdņiem bija pārtraukuši dalību ESIPS.

46 Tiesa 2022. gada 15. decembra spriedumā *Picard*/Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) un Vispārējā tiesa 2018. gada 14. decembra spriedumā *Torné*/Komisija (T-128/17, EU:T:2018:969) interpretēja tikai Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pantu un 22. panta 1. punktu, lasot tos kopsakarā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikuma 1. panta 1. punktu, un piemēroja tos situācijām, kas ietilpst minēto pantu piemērošanas jomā.

47 Šajā ziņā Vispārējā tiesa atgādina, ka, aplūkojot atsevišķi un ņemot vērā Civildienesta noteikumu XIII pielikuma virsrakstu, šī pielikuma normas piemērojamas tikai ierēdņiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 15. decembris, *Picard*/Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984, 65. punkts).

48 Jāprecizē, ka tikai saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikuma 1. panta 1. punktu Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pants un 22. pants, izņemot 22. panta 4. punktu, pēc analoģijas ir piemērojami pārējiem darbiniekiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 15. decembris, *Picard*/Komisija, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 66. un 80. punkts).

49 Tādējādi vispirms attiecībā uz ierēdņiem Civildienesta noteikumu 77. pantā, tā redakcijā, kas pieņemta, īstenojot 2004. gada reformu, ir paredzēts, ka pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme principā ir 1,9 % un pensionēšanās vecums ir 63 gadi. Šajā pantā, tā redakcijā, kas izriet no 2014. gada reformas, ir noteikts, ka pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme principā ir 1,8 % un pensionēšanās vecums ir 66 gadi.

50 Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pants un 22. panta 1. punkts gan redakcijā, kas izriet no 2004. gada reformas, gan redakcijā, kas izriet no 2014. gada reformas, skaidri paredz atkāpi no šī principa. Tomēr saskaņā ar šo abu pantu formulējumu minētā atkāpe attiecas tikai uz "ierēdņiem", kuri attiecībā uz 2004. gada reformu dienestu sāka "pirms" 2004. gada 1. maija vai attiecībā uz 2014. gada reformu – "pirms" 2014. gada 1. janvāra.

51 Turklāt Vispārējā tiesa konstatē, ka Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pants un 22. panta 1. punkts attiecas tikai uz "dienesta sākumu", proti, dienu, kad ierēdņi sāka pildīt savus pienākumus, nevis, kā tas ir šī pielikuma 28. panta gadījumā, uz dienu, kad viņi tiek "iecelti par ierēdņiem" (skat. šā sprieduma 52. un 53. punktu).

52 Turklāt Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants paredz īpašu kārtību "darbiniekiem", kuri 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī "strādāja uz līguma pamata" un pēc tam tika "iecelti" par ierēdņiem.

53 Tādējādi Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantā ir paredzēti divi atšķirīgi un kumulatīvi nosacījumi. Pirmais nosacījums ir tāds, ka darbiniekam bija jāsāk dienests ne vēlāk kā 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī, jo vienā no šiem datumiem darbiniekam bija jāstrādā uz līguma pamata. Otrais nosacījums ir šī darbinieka iecelšana par ierēdni, kam obligāti jāseko viņa dienesta uzsākšanai, jo saskaņā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta formulējumu šai iecelšanai jānotiek "pēc" 2004. gada 1. maija vai "pēc" 2014. gada 1. janvāra.

54 No Civildienesta noteikumu 77. panta un to XIII pielikuma 21. panta, 22. panta 1. punkta un 28. panta gramatiskās un sistēmiskās interpretācijas izriet, ka priekšrocības, kas paredzētas 21. panta un 22. panta 1. punktā, ja tos aplūko atsevišķi, Savienības likumdevējs bija iecerējis attiecināt tikai uz "ierēdņiem", kuri bija "sākuši dienestu" "pirms" 2004. gada 1. maija vai "pirms" 2014. gada 1. janvāra.

55 Savukārt ierēdņiem, kuri tika "iecelti" "pēc" 2004. gada 1. maija vai "pēc" 2014. gada 1. janvāra, piemērojams Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants, ja pirms iecelšanas viņi bija nodarbināti kā pagaidu darbinieki vai līgumdarbinieki un viņu līgums bija spēkā attiecīgi 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī.

56 Turpinājumā attiecībā uz darbiniekiem Savienības likumdevējs Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikuma 1. panta 1. punktā ir paredzējis iespēju pēc analoģijas Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pantu un 22. panta 1. punktu piemērot darbiniekiem, kas "bija nodarbināti" vai joprojām "strādāja" 2004. gada 30. aprīlī vai 2013. gada 31. decembrī.

57 Tomēr saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikuma 1. panta 1. punkta formulējumu Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pants un 22. panta 1. punkts pēc analoģijas piemērojami tikai darbiniekiem, nevis ierēdņiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 15. decembris, *Picard*/Komisija, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 66. un 80. punkts).

58 Turklāt šāds risinājums atbilst Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības un tās pielikuma būtībai, jo tas skaidri attiecas tikai uz darbiniekiem. Tāpēc ierēdnis nevar prasīt, lai viņam piemērotu Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību un tās pielikumu.

59 Kā jau norādīts šā sprieduma 52. punktā, Savienības likumdevējs tomēr ir paredzējis īpašu kārtību, proti, Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantu, kas attiecas uz pagaidu darbiniekiem vai līgumdarbiniekiem, kuri 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī strādāja uz līguma pamata un vēlāk tika iecelti par ierēdņiem.

60 Tādējādi prasītājas situācijai saistībā ar viņas nodarbinātības periodu līgumdarbinieces statusā sākotnēji bija piemērojams gan Civildienesta noteikumu 77. pants, gan Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 109. pants, to redakcijā pēc 2004. gada reformas. Savukārt laikposmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 15. augustam viņas situācijai vienlaikus bija piemērojama gan Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. panta otrā daļa, gan Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības pielikuma 1. panta 1. punkta otrais teikums. Saskaņā ar šīm tiesību normām viņas pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme par nodarbinātības periodu līgumdarbinieces statusā bija 1,9 %.

61 Prasītājas situācijai saistībā ar viņas dienesta laikposmu no 2015. gada 16. augusta, kad viņa tika iecelta par ierēdni, vienlaikus ir piemērojams gan Civildienesta noteikumu 77. pants, gan Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta 2. punkts, kādi tie izriet no 2014. gada reformas. Saskaņā ar šīm tiesību normām viņas pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme minētajā laikposmā ir 1,8 % un viņas pensionēšanās vecums ir 66 gadi. Turklāt viņas pensionēšanās vecuma paaugstināšana tika finansiāli kompensēta, veicot līgumdarbinieces statusā iegūto pensijas tiesību aktuāro korekciju (skat. šā sprieduma 34. punktu).

62 Šie secinājumi nav pretrunā atziņām, kas ir izklāstītas 2022. gada 15. decembra sprieduma *Picard* /Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) 76. un 80. punktā. Vispirms – prasītājas situācija atšķiras no *M*. *Picard* situācijas. Pēdējais minētais bija noslēdzis jaunu līgumu kā līgumdarbinieks, savukārt prasītāja tika iecelta par ierēdni. Turklāt – pretēji *M*. *Picard* apgalvojumiem un neatkarīgi no jautājuma par to, vai prasītājas pienākumi pēc viņas iecelšanas amatā būtiski mainījās, – apstrīdētais lēmums šajā lietā nebija iemesls tam, ka viņa "zaudēja" priekšrocības, kas paredzētas Civildienesta noteikumu XIII pielikuma pārejas noteikumos. Kā norādīts šā sprieduma 61. punktā, uz prasītājas darbības laikposmu ierēdnes statusā attiecas Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants.

63 Turklāt, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Tiesa nav atzinusi, ka nepārtraukta dalība ESIPS būtu vienīgais kritērijs, lai noteiktu, kam piemērojami Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. un 22. pantā paredzētie pārejas noteikumi. Lietojot apstākļa vārdu "it īpaši" [tostarp] 2022. gada 15. decembra sprieduma *Picard*/Komisija (C-366/21 P, EU:C:2022:984) 76. punktā, Tiesa norādīja, ka tas ir tikai viens no piemērojamajiem kritērijiem. Tāds pats risinājums ir obligāti piemērojams arī attiecībā uz Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantu, par kuru Tiesa tomēr nav lēmusi (skat. šā sprieduma 45. punktu), jo šis pants kopā ar minētā pielikuma 21. un 22. pantu ir viens no pārejas noteikumiem.

64 Kā izriet no šā sprieduma 54. un 55. punkta, kritēriji Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta piemērošanai ir darbinieka iecelšana par ierēdni pēc 2004. gada 1. maija vai pēc 2014. gada 1. janvāra, kā arī tas, ka viņa līgums bija spēkā kādā no šiem datumiem.

65 Pilnības labad Vispārējā tiesa atgādina, ka Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantu var piemērot arī gadījumos, ja darbinieks pirms 2004. gada reformas vai pirms 2014. gada reformas bija pārtraucis dalību ESIPS, ar nosacījumu, ka 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī viņš strādāja uz līguma pamata un vēlāk tika iecelts par ierēdni. Citiem vārdiem, lai noteiktu, vai ir piemērojams Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants, nozīme ir tikai tam, vai ir izpildīti šajā pantā paredzētie un šā sprieduma 53. punktā minētie nosacījumi.

66 Visbeidzot Vispārējā tiesa atgādina, ka šā sprieduma 60. un 61. punktā izklāstītie secinājumi atspoguļo Savienības likumdevēja izvēli un ka, ņemot vērā Līgumu autoru tam uzticētos uzdevumus, Savienības tiesai, pretēji prasītājas lūgumam, nav tiesību atkāpties no Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta, iekļaujot tajā šobrīd neesošu nosacījumu (skat. šā sprieduma 37.–43. punktu).

67 Tāpēc pirmais pamats jānoraida.

Par otro pamatu – vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

68 Ar otro pamatu, kas izvirzīts pakārtoti, prasītāja izvirza iebildi par prettiesiskumu, ciktāl Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantā esot pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips.

69 Šajā ziņā vienlīdzīgas attieksmes princips nosaka, ka līdzīgas situācijas nevar aplūkot atšķirīgi un dažādas situācijas nevar aplūkot vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota (skat. spriedumu, 2024. gada 18. aprīlis, *Dumitrescu* u.c./Komisija un Tiesa, no C-567/22 P līdz C-570/22 P, EU:C:2024:336, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).

70 Lai noteiktu, vai šis princips ir pārkāpts, tostarp jāņem vērā tās normas priekšmets un mērķis, par kuru tiek apgalvots, ka ar to tiek izdarīts pārkāpums (skat. spriedumu, 2024. gada 18. aprīlis, *Dumitrescu* u.c./Komisija un Tiesa, no C-567/22 P līdz C-570/22 P, EU:C:2024:336, 68. punkts un tajā minētā judikatūra).

71 Turklāt tādās jomās, uz kurām attiecas diskrecionārās varas īstenošana, kā pārejas noteikumu paredzēšana, lai nodrošinātu taisnīgu pāreju no vecās Civildienesta noteikumos noteiktās kārtības uz jauno kārtību, vienlīdzīgas attieksmes princips netiek ievērots tikai tad, ja Savienības likumdevējs veic patvaļīgu vai acīmredzami neatbilstošu diferenciāciju, ņemot vērā ar attiecīgo tiesisko regulējumu sasniedzamo mērķi (spriedums, 2018. gada 14. decembris, GQ u.c./Komisija, T-525/16, EU:T:2018:964, 104. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat arī spriedumu, 2024. gada 18. aprīlis, *Dumitrescu* u.c./Komisija un Tiesa, no C-567/22 P līdz C-570/22 P, EU:C:2024:336, 69. punkts un tajā minētā judikatūra).

72 Tādējādi saskaņā ar judikatūru Vispārējai tiesai jāpārbauda tikai tas, vai atšķirīgā attieksme nav patvaļīga vai acīmredzami neatbilstoša, ņemot vērā vispārējo interešu mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 25. marts, *Álvarez y Bejarano* u.c./Komisija, C-517/19 P un C-518/19 P, EU:C:2021:240, 53. un 54. punkts).

73 Savukārt, ņemot vērā šo ierobežoto pārbaudi tiesā, Vispārējai tiesai jāpārliecinās, vai Savienības likumdevējs nav rīkojies nesamērīgi, uzskatot, ka radītā atšķirīgā attieksme varētu būt piemērota un nepieciešama izvirzītā mērķa sasniegšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 14. jūlijs, Komisija/VW u.c., no C-116/21 P līdz C-118/21 P, C-138/21 P un C-139/21 P, EU:C:2022:557, 129. punkts, un rīkojumu, 2022. gada 22. decembris, Komisija/KM un Padome/Komisija, C-341/21 P un C-357/21 P, EU:C:2022:1042, 64. punkts).

74 Vispārējā tiesa otrā pamata abas daļas izskatīs, ņemot vērā šo judikatūru.

Par otrā pamata pirmo daļu

75 Prasītāja apgalvo, ka Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pants pārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu, jo tajā ir paredzēta atšķirīga attieksme pret to personu kategorijām, kuras atrodas salīdzināmā situācijā. Proti, tikai tādēļ, ka viņa tika iecelta par ierēdni un neraugoties uz to, ka viņa nekad nebija pārtrauksi iemaksu veikšanu ESIPS, attieksme pret prasītāju esot bijusi mazāk labvēlīga, nekā tā būtu bijusi, ja viņa būtu kļuvusi par pagaidu darbinieci vai palikusi līgumdarbiniece. Turklāt prasītāja norāda, ka Parlaments jau vairāk nekā piecus gadus piemēro tādu Civildienesta noteikumu 21. panta, 22. panta 1. punkta un XIII pielikuma 28. panta interpretāciju, kādu piedāvā prasītāja.

76 Komisija, ko atbalsta Parlaments un Padome, apstrīd šo argumentāciju.

77 Šajā ziņā attiecībā uz situāciju salīdzināmību Tiesa jau ir norādījusi, ka Civildienesta noteikumos un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā ir paredzēta ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem kopīga pensiju shēma, proti, ESIPS. Ņemot vērā atsauci uz Civildienesta noteikumu V sadaļas 3. nodaļā paredzētajiem nosacījumiem Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā 39. panta

1. punktā, kā arī 109. panta 1. punktā, pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem arī piedalās šīs pensiju shēmas finansēšanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 15. decembris, *Picard*/Komisija, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 77. un 78. punkts).

78 Tomēr Tiesa arī norādīja, ka pastāv atšķirības starp ierēdņiem un citiem darbiniekiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 15. decembris, *Picard*/Komisija, C-366/21 P, EU:C:2022:984, 69. punkts).

79 Šajā ziņā Vispārējā tiesa atgādina, ka ierēdņiem principā ir nodrošināta iespēja palikt Savienības dienestā līdz pensijas vecuma sasniegšanai. Viņu amata pienākumi var tikt izbeigti pirms pensionēšanās vecuma sasniegšanas tikai tādos izņēmuma gadījumos kā atvaļinājums personisku iemeslu dēļ karjeras beigās, atvaļinājums dienesta interesēs, brīvprātīga atkāpšanās no amata, piespiedu atkāpšanās, pensionēšanās profesionālās interesēs, atlaišana no amata profesionālās nespējas dēļ, atstādināšana no amata, nāve un piespiedu pensionēšanās pastāvīgas invaliditātes dēļ (Civildienesta noteikumu 40., 42.c, 47.–51. un 53. pants, kā arī Civildienesta noteikumu IX pielikuma 9. panta 1. punkta h) apakšpunkts).

80 Turpretī, kā atzīst pati prasītāja, darbiniekiem parasti nav nodrošināta šāda nodarbinātības stabilitāte. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru darba tiesisko attiecību ilgumu starp iestādi un pagaidu darbinieku, kas pieņemts darbā uz noteiktu laiku, precīzi reglamentē pušu noslēgtajā līgumā paredzētie nosacījumi. Turklāt administrācijai ir atzīta plaša rīcības brīvība attiecībā uz to, vai pagarināt darba līgumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 14. decembris, SU/EAAPI (T-296/21, EU:T:2022:808, 49. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi tikai līguma noslēgšana uz nenoteiktu laiku rada stabilāku un laikā neierobežotu saikni starp iestādi un attiecīgo darbinieku (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 9. novembris, QM/Eiropols, T-164/21, EU:T:2022:695, 83. punkts un tajā minētā judikatūra).

81 Tādējādi, ņemot vērā, ka ierēdņiem parasti ir ilgāks darba stāžs Savienībā, kā arī automātisko paaugstināšanu līmenī un pakāpē, viņi savas karjeras beigās parasti sasniedz augstākas pakāpes un līmeņus nekā darbinieki. Šī augstākā klasifikācija, ko parasti piešķir ierēdņiem, ir saistīta arī ar augstāku atalgojumu nekā tas, ko saņem lielākā daļa darbinieku, jo atalgojums ir tieši atkarīgs no pakāpes un līmeņa.

82 Pēdējam minētajam faktoram ir izšķiroša nozīme izskatāmajā lietā, jo, aprēķinot ierēdņa vai darbinieka izdienas pensijas apmēru, tiek ņemta vērā tikai viņa pēdējā pamatalga (skat. šā sprieduma 4.–16. punktu).

83 Turklāt izdienas pensijas apmērs ir atkarīgs ne tikai no pēdējās pamatalgas. Šī summa ir atkarīga arī no ierēdņa vai darbinieka darba stāža, jo par katru nostrādāto gadu viņam pienākas 1,8 %, 1,9 % vai 2 % no viņa pēdējās pamatalgas (skat. šā sprieduma 4.–16. punktu). Tā kā ierēdņiem parasti ir ilgāks dienesta stāžs nekā darbiniekiem, viņi automātiski uzkrāj vairāk izdienas gadu nekā darbinieki.

84 Ņemot vērā šīs objektīvās atšķirības un, kā norāda Komisija, Parlaments un Padome, 2004. un 2014. gada reformu kopējā ietekme uz Savienības budžetu attiecībā uz ierēdņu pensijām ir būtiski lielāka nekā attiecībā uz pārējo darbinieku pensijām.

85 Šādos apstākļos, ņemot vērā mērķi nodrošināt ESIPS aktuāro līdzsvaru un lai netiktu apdraudētas esošo darbinieku iegūtās tiesības un tiesiskā paļāvība (ģenerāladvokāta P. Pikamēes [*P. Pikamäe*] secinājumi lietā *Picard*/Komisija, C-366/21 P, EU:C:2022:582, 44. un 51. punkts), kas ir papildus vispārējam budžeta disciplīnas un publisko finanšu konsolidācijas mērķim sarežģītajā sociālekonomiskajā situācijā (skat. šā sprieduma 7. un 8. punktu), un ievērojot Savienības likumdevējam piešķirto plašo rīcības brīvību, tam bija tiesības noteikt atšķirīgu attieksmi pret ierēdņiem, kuri tika iecelti amatā pēc 2004. gada 1. maija vai pēc 2014. gada 1. janvāra, salīdzinājumā ar attieksmi, kāda būtu piemērojama gadījumā, ja šie darbinieki būtu vismaz desmit gadus saglabājuši pagaidu darbinieka vai līgumdarbinieka statusu.

86 Šajā ziņā Vispārējā tiesa atgādina, ka ierēdņu un pārējo darbinieku iemaksas veido tikai vienu trešdaļu no ESIPS finansējuma, savukārt pensiju izmaksas, kuras kolektīvi garantē dalībvalstis, tiek segtas no Savienības budžeta (Civildienesta noteikumu 83. panta 1. un 2. punkts). Saskaroties ar šādu ESIPS finansēšanas struktūru, kas galvenokārt ir balstīta uz līdzekļiem, kurus dalībvalstis nodrošina Savienībai, nav pieļaujama tāda pieeja, kurā, izvērtējot ierēdņu intereses saistībā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantā paredzēto īpašo kārtību, pilnībā netiek ņemts vērā, ka šīs dalībvalstis bija spiestas ieviest ļoti stingrus pasākumus, lai pārvarētu nopietnas ekonomikas un finanšu krīzes ilgstošās sekas (Regulas Nr. 1023/2013 13. apsvērums). Turklāt ESIPS aktuārajam līdzsvaram ilgtermiņā tieši jāņem vērā ekonomiskā izaugsme un finanšu mainīgie lielumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 13. decembris, *Arango Jaramillo* u.c./EIB, T-482/16 RENV, EU:T:2017:901, nav publicēts, 126. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi sabiedrībā, kurā valda solidaritāte, kā tas uzsvērts LES 2. pantā (spriedums, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 71. punkts), un tādos apstākļos, kurus raksturo nopietna ekonomikas un finanšu krīze, Savienības likumdevējs varēja citu pasākumu vidū ieviest attiecīgo īpašo kārtību, lai paustu Eiropas civildienesta solidaritāti ar tiem centieniem, kas dalībvalstīm bija jāpieliek savā līmenī.

87 Turklāt jānorāda, ka pagaidu darbinieku un līgumdarbinieku iemaksas ESIPS parasti ir zemākas nekā ierēdņu iemaksas, jo ierēdņu pamatalga palielinās atkarībā no pakāpes un līmeņa paaugstināšanas visā viņu karjeras laikā. Šajā ziņā ESIPS ir organizēta uz solidaritātes principa pamata un tā nav izveidota tā, ka ierēdņa saņemtā pensija būtu precīza atlīdzība par viņu veiktajām iemaksām šajā shēmā (skat. spriedumu, 2023. gada 8. novembris, OA/Parlaments, T-39/22, nav publicēts, EU:T:2023:709, 60. punkts un tajā minētā judikatūra). Tomēr Savienības likumdevējs, izmantojot savu plašo rīcības brīvību un ievērojot solidaritātes principu, kas valda ESIPS, varēja uzskatīt, ka darbiniekam, kurš tika iecelts par ierēdni pēc 2004. gada 1. maija vai pēc 2014. gada 1. janvāra, nav piemērojama tā pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme, kas bija attiecināma uz viņu laikā, kad viņš bija nodarbināts kā pagaidu darbinieks vai līgumdarbinieks, jo tas viņam ļautu nesamērīgi izmantot augstāku likmi, lai aprēķinātu viņa pensijas apmēru, pamatojoties uz pēdējo pamatalgu, kas noteikta pakāpei, kurā šis ierēdnis bija klasificēts pirms pensionēšanās.

88 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, nešķiet, ka prasītājas apstrīdētā atšķirīgā attieksme acīmredzami neatbilst Savienības likumdevēja izvirzītajiem mērķiem. Šī Savienības likumdevēja izvēle turklāt atbilst budžeta disciplīnas un pareizas finanšu pārvaldības principiem (LESD 310. un 317. pants), kā arī ESIPS aktuārā līdzsvara saglabāšanas principam (Civildienesta noteikumu 83.a pants un XII pielikums).

89 Šī atšķirīgā attieksme arī nav patvaļīga.

90 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka Civildienesta noteikumu normas rada patvaļīgu ierēdņu un/vai pārējo darbinieku diferenciāciju, ja šī diferenciācija ir balstīta uz diskriminējošu kritēriju, kas nav saistīts ar izvirzīto mērķi. Šādā situācijā tīri budžeta, administratīvi vai personāla politikas apsvērumi paši par sevi nevar būt objektīvs pamatojums tādai atšķirīgai attieksmei pret salīdzināmās situācijās esošiem ierēdņiem un/vai darbiniekiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 18. aprīlis, *Dumitrescu* u.c./Komisija un Tiesa, no C-567/22 P līdz C-570/22 P, EU:C:2024:336, 79.–81. punkts, 93. un 94. punkts).

91 Izskatāmajā lietā pretēji Civildienesta noteikumu VII pielikuma 8. panta 2. punkta otrajai daļai, kuras prettiesiskumu Tiesa ir konstatējusi 2024. gada 18. aprīļa spriedumā *Dumitrescu* u.c./Komisija un Tiesa (no C-567/22 P līdz C-570/22 P, EU:C:2024:336), prasītājas apstrīdētā atšķirīgā attieksme ir balstīta nevis uz diskriminējošo kritēriju, kas tostarp ir aizliegts ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantu, bet gan uz šā sprieduma 78.–84. punktā minētajiem objektīvajiem iemesliem.

92 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai gan vienlīdzīgas attieksmes princips prasa, lai uz ierēdņiem un/vai pārējiem darbiniekiem, kas atrodas vienādos vai salīdzināmos apstākļos, tiktu attiecināti vienādi noteikumi, tas neliedz Savienības likumdevējam ņemt vērā objektīvas atšķirības attiecīgo personu apstākļos vai situācijā (skat. spriedumus, 1980. gada 16. oktobris, *Hochstrass*/Tiesa, 147/79, EU:C:1980:238, 7. punkts, un 2018. gada 3. maijs, SB/*EUIPO*, T-200/17, nav publicēts, EU:T:2018:244, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

93 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nevar apšaubīt starp dažādām Savienībā nodarbināto personu kategorijām pastāvošās statusa atšķirības, un tādējādi par diskrimināciju nevar uzskatīt to, ka Civildienesta noteikumos paredzēto garantiju un sociālā nodrošinājuma priekšrocību ziņā atsevišķas personu kategorijas, kas ir nodarbinātas Savienībā, var izmantot tādas garantijas vai priekšrocības, kuras netiek piešķirtas citām kategorijām (skat. spriedumu, 2020. gada 12. marts, XB/ECB, T-484/18, nav publicēts, EU:T:2020:90, 82. punkts un tajā minētā judikatūra).

94 Vispārējā tiesa arī konstatē, kā to norādījis Parlaments, ka atšķirība starp ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem nav raksturīga Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantam. Lai gan ESIPS ir kopīga sistēma ierēdņiem un darbiniekiem, tā tomēr nav vienota. Tādējādi atšķirībā no ierēdņiem Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 42. un 112. pants paredz, ka pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki var pieprasīt, lai viņu iestāde veic maksājumus pensijas tiesību izveidei vai saglabāšanai viņu izcelsmes valstī. Tāpat, ņemot vērā Civildienesta noteikumu VIII pielikuma 3. panta d) punktu, ja līgumdarbinieks kļūst par ierēdni vai ja ierēdnis kļūst par līgumdarbinieku, šāda statusa maiņa var izraisīt iepriekšējā sistēmā iegūto izdienas gadu skaita samazinājumu vai arī pienākumu atlīdzināt pārmaksātās iemaksas, kas atbilst starpībai starp aprēķināto un faktisko izdienas gadu skaitu.

95 Tādējādi gadījumā, ja izskatāmajā lietā apstrīdētais diferencēšanas kritērijs nav diskriminējošs un ja tas ir balstīts uz objektīviem iemesliem, Vispārējā tiesa atgādina, ka – pretēji tam, kas tika konstatēts attiecībā uz Civildienesta noteikumu VII pielikuma 8. panta 2. punkta otro daļu, – šis kritērijs nav ne "nesaistīts", ne "pilnīgi nesaistīts" ar sasniedzamajiem mērķiem. Pieņemot Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantu un ņemot vērā mērķi nodrošināt ESIPS aktuāro līdzsvaru, budžeta disciplīnu un publisko finanšu konsolidāciju, likumdevējs ir paredzējis, ka attiecīgo ierēdņu pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme, ņemot vērā tikai viņu darbības periodu šādā statusā, jāsamazina un viņu karjeras ilgums ir jāpalielina tieši tādēļ, ka ierēdņu pensiju slogs budžetam ir lielāks nekā darbinieku pensiju slogs (skat. šā sprieduma 7., 8. un 84. punktu).

96 Turklāt, pat ja Vispārējā tiesa neizslēdz iespēju, ka atsevišķās īpašās situācijās darbinieka karjera tās ilguma, pakāpes, atalgojuma vai pienākumu ziņā var būt līdzīga ierēdņa karjerai, tomēr jāsecina, ka parasti tas tā nav. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, pat ja marginālās situācijās vispārējs un abstrakts tiesiskais regulējums var izraisīt nejaušas neērtības, likumdevējam nevar pārmest, ka viņš ir izmantojis iedalīšanu kategorijās, ja tā nav būtībā diskriminējoša, ņemot vērā tās mērķi (spriedumi, 1980. gada 16. oktobris, *Hochstrass*/Tiesa, 147/79, EU:C:1980:238, 14. punkts, un 2010. gada 15. aprīlis, *Gualtieri*/Komisija, C-485/08 P, EU:C:2010:188, 81. punkts).

97 Tādējādi prasītājas apstrīdētā atšķirīgā attieksme nebūt nav patvaļīga, bet gan balstīta uz objektīvu un nediskriminējošu kritēriju, kā arī pamatota ar mērķiem saglabāt ESIPS aktuāro līdzsvaru, budžeta disciplīnu un publisko finanšu konsolidāciju.

98 Turklāt, ja diferenciācijas kritērijs nav diskriminējošs vai pilnībā nesaistīts ar sasniedzamajiem mērķiem, kā tas ir izskatāmajā lietā, Tiesa būtībā jau ir atzinusi, ka budžeta ierobežošanas pasākumus attiecībā uz ierēdņiem un/vai pārējiem darbiniekiem, it īpaši samazinot viņu priekšrocības, var pamatot ar budžeta disciplīnas un valsts finanšu konsolidācijas mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 18. aprīlis, *Dumitrescu* u.c./Komisija un Tiesa, no C-567/22 P līdz C-570/22 P, EU:C:2024:336, 81. punkts; šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. arī spriedumu, 2025. gada 25. februāris, *Sąd Rejonowy w Białymstoku* un *Adoreikė*, C-146/23 un C-374/23, EU:C:2025:109, 67., 69. un 71. punkts).

99 Turklāt no Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta nevar izsecināt patvaļīgu vai acīmredzami neatbilstošu diferenciāciju saistībā ar Savienības likumdevēja izvirzīto mērķi aizsargāt attiecīgo ierēdņu iegūtās tiesības un tiesisko paļāvību, jo viņu iegūtās tiesības un tiesiskā paļāvība tiek ievērotas tāpat kā tās, kuras tika garantētas pārējiem darbiniekiem, kuri bija nodarbināt 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī.

100 Proti, pensijas tiesības, kuras viņi ir ieguvuši tad, kad bija nodarbināti kā darbinieki, tiek saglabātas. Turklāt un loģiski, ka pirms viņu iecelšanas par ierēdņiem viņi vēl nebija ieguvuši pensijas tiesības kā ierēdņi. Attiecīgie ierēdņi ieguva pensijas tiesības ierēdņa statusā tikai no viņu iecelšanas dienas.

101 Turklāt, būdami vēl darbinieki, viņi vēl nebija saņēmuši skaidru un beznosacījumu garantiju, ka, kļūstot par ierēdņiem, viņu pensijas tiesību uzkrājuma ikgadējā likme un pensionēšanās vecums paliks nemainīgs.

102 Papildus tam, ka līdzīgi kā pārējo darbinieku gadījumā, kuri bija nodarbināti 2004. gada 1. maijā vai 2014. gada 1. janvārī, tiek ievērotas viņu iegūtās tiesības un tiesiskā paļāvība, Vispārējā tiesa konstatē, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantu attiecīgo ierēdņu pensionēšanās vecuma palielināšana tiek finansiāli kompensēta, veicot to pensijas tiesību aktuāro korekciju, kuras viņi ieguva, būdami darbinieki. Praksē viņu kā Eiropas Savienības darbinieku iegūtajām pensijas tiesībām piemēro koeficientu no 1 līdz 1,178 atkarībā no katra attiecīgā ierēdņa personiskās situācijas (skat. šā sprieduma 17. punktu), kā tas bija prasītājas gadījumā (skat. šā sprieduma 34. punktu). Tādējādi faktiski šīs iegūtās tiesības tika nevis neņemtas vērā, bet gan saglabātas (koeficients ir vienāds ar 1) vai pat palielinātas (koeficients ir lielāks par 1), piemērojot šo koeficientu.

103 Katrā ziņā Vispārējā tiesa konstatē, ka pirms iecelšanas ierēdņa amatā prasītājai nebija garantiju saņemt izdienas pensiju, jo tajā brīdī – pretēji Civildienesta noteikumu 77. panta 1. punktā prasītajam – viņai vēl nebija desmit gadu darba stāža Savienībā.

104 Visbeidzot, nav nozīmes apstāklim, uz kuru norāda prasītāja, proti, ka Parlaments vairāk nekā piecus gadus attiecībā uz citiem darbiniekiem, kuri kļuvuši par ierēdņiem, piemēroja tādu pašu Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. panta, 22. panta 1. punkta un 28. panta interpretāciju, kādu ierosina prasītāja. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips jāsaskaņo ar tiesiskuma ievērošanu, saskaņā ar kuru persona savās interesēs nevar atsaukties uz citas personas interesēs pieļautu prettiesiskumu (skat. spriedumu, 2019. gada 16. oktobris, *Palo*/Komisija, T-432/18, EU:T:2019:749, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

105 Tāpēc otrā pamata pirmā daļa jānoraida.

Par otrā pamata otro daļu

106 Prasītāja apgalvo, ka Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. pantā neesot ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips, jo tajā visi darbinieki, kas kļuva par ierēdņiem pēc 2004. gada 1. maija vai pēc 2014. gada 1. janvāra, tiek aplūkoti vienādi, neņemot vērā to, vai pirms iecelšanas amatā viņi bija pārtraukuši dalību ESIPS. Prasītājas situācija neesot pielīdzināma tāda darbinieka situācijai, kurš bija pārtraucis dalību ESIPS un pēc tam tika iecelts par ierēdni. Savukārt prasītāja nekad nebija pārtraukusi veikt iemaksas ESIPS.

107 Komisija, ko atbalsta Parlaments un Padome, apstrīd šo argumentāciju.

108 Šajā ziņā Vispārējā tiesa atgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes princips neprasa pilnīgu situāciju identiskumu, lai varētu piemērot tādu pašu attieksmi. Tiek prasīta tikai šo situāciju salīdzināmība (spriedums, 2020. gada 15. oktobris, *Coppo Gavazzi* u.c./Parlaments, no T-389/19 līdz T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, no T-409/19 līdz T-414/19, no T-416/19 līdz T-418/19, no T-420/19 līdz T-422/19, no T-425/19 līdz T-427/19, no T-429/19 līdz T-432/19, T-435/19, T-436/19, no T-438/19 līdz T-442/19, no T-444/19 līdz T-446/19, T-448/19, no T-450/19 līdz T-454/19, T-463/19 un T-465/19, EU:T:2020:494, 257. punkts).

109 Tomēr, ņemot vērā Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta mērķi un Savienības likumdevēja izvirzītos mērķus, visi ierēdņi, uz kuriem attiecas šis pants, jāuzskata par tādiem, kas atrodas salīdzināmā situācijā, jo viņi visi iepriekš bija darbinieki un vēlāk tika iecelti par ierēdņiem pēc 2004. gada 1. maija vai pēc 2014. gada 1. janvāra.

110 Savukārt, izvērtējot šo ierēdņu situāciju salīdzināmību, nav nozīmes tam, vai pirms iecelšanas amatā viņu dalība ESIPS tika pārtraukta. Šis apstāklis attiecas uz laikposmu, kad viņi bija nodarbināti kā darbinieki, turpretī Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 28. panta piemērošana ir atkarīga no viņu iecelšanas par ierēdņiem. Tādējādi praksē šis apstāklis nozīmē, ka ierēdnim, kurš pirms iecelšanas amatā bija pārtraucis dalību un attiecīgi arī iemaksu veikšanu ESIPS, tiks ieskaitīts mazāks pensijas stāžs, kas attiecas tikai uz viņa nodarbinātības periodu darbinieka statusā, nekā tad, ja šāda pārtraukuma nebūtu bijis.

111 Turklāt attiecībā uz iegūto tiesību aizsardzību ierēdņi, kuri kļuva par ierēdņiem pēc dalības pārtraukuma ESIPS, un ierēdņi, kuri kļuva par ierēdņiem bez šāda pārtraukuma, atrodas salīdzināmā situācijā. Abos gadījumos šie darbinieki veica iemaksas ESIPS, lai nodrošinātu zemāku pensionēšanās vecumu nekā tas, kas viņiem galu galā tiks piemērots. Tādējādi viņu iegūto tiesību būtība ir vienāda, un vienīgā atšķirība ir katram no viņiem piešķirtais izdienas gadu skaits. Tāpēc darbiniekiem, kuri ir kļuvuši par ierēdņiem, jābūt iespējai izmantot aktuāro korekciju neatkarīgi no tā, vai viņu dalība ESIPS tika pārtraukta pirms viņu iecelšanas par ierēdņiem.

112 Tāpat, runājot par tiesisko paļāvību, darbinieki, kuri kļuva par ierēdņiem pēc viņu dalības ESIPS pārtraukuma, un darbinieki, kuri kļuva par ierēdņiem bez dalības pārtraukuma šajā sistēmā, atrodas salīdzināmā situācijā. Tā kā viņi kļuva par ierēdņiem pēc 2004. gada 1. maija vai pēc 2014. gada 1. janvāra, viņi nevarēja tiesiski paļauties, ka Civildienesta noteikumu XIII pielikuma 21. pants un 22. panta 1. punkts tiks piemērots tūlīt pēc viņu iecelšanas par ierēdņiem, jo abi šie panti paredz pārejas pasākumus, kuru vienīgais mērķis ir saglabāt iegūtās tiesības un tiesisko paļāvību, kas pastāvēja brīdī, kad stājās spēkā 2004. gada reforma vai 2014. gada reforma.

113 Jebkurā gadījumā, kā jau tika paskaidrots, izskatot pirmo pamatu, dalība vai tās neesamība ESIPS nav vienīgais kritērijs, lai noteiktu, uz ko ir attiecināmi dažādi Civildienesta noteikumu XIII pielikumā ietvertie pārejas noteikumi (skat. šā sprieduma 63. un 64. punktu).

114 Tādējādi prasītājas apstrīdētā vienādā attieksme nepārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu, jo tā attiecas uz personu kategorijām, kuras atrodas salīdzināmā situācijā.

115 Šādos apstākļos otrā pamata otrā daļa jānoraida.

116 Tādējādi otrais pamats un līdz ar to prasība kopumā jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

117 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, viņai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

118 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu iestādes, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. No tā izriet, ka Parlaments un Padome savus tiesāšanās izdevumus sedz paši.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) CR sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

3) Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome savus tiesāšanās izdevumus sedz paši.

Svenningsen Mac Eochaidh Laitenberger

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2025. gada 2. jūlijā.

[Paraksti]